

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/62/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016201180
Dátum vydania rozhodnutia: 29.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016201180.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: maloletý U. B., nar. XX. F. XXXX, zákonne zastúpený matkou Y. B., nar. XX. F. XXXX, obaja bytom M. XX, V., právne zast. Mgr. Mariánom Hrbáňom, advokátom so sídlom Jelačičova 1, Bratislava, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2016/4604/JH zo dňa 01. júna 2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. decembra 2018, č.k. 6S/148/2016-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. decembra 2018, č.k. 6S/148/2016-51, z a m i e t a.

Žalobcovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) právoplatným rozsudkom č.k. 6S/148/2016-51 zo dňa 13.12.2018 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. e) zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2016/4604/JH zo dňa 01.06.2016 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný ako odvolací správny orgán predmetným rozhodnutím zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č. B3/OPPnKŤZPaPČ/PPK BAI a III/SOC/2016/36604/1/SIS zo dňa 18.02.2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) tak, že podľa § 34 ods. 9, ods. 10, § 48 zákona č. 447/2008 Z.z. o

peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 447/2008 Z.z.“) uložil maloletému U. B.Ň., t.j. žalobcovi v zastúpení zákonným zástupcom - matkou Y. B.D., povinnosť vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ktorý mu bol poskytnutý na základe právoplatného rozhodnutia č. B3/2011/12126/1DJU zo dňa 14. 03. 2011 v celkovej sume 6.638,79 €.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného zistil, že dňa 15.12.2010 bola prvostupňovému správneému orgánu doručená Žiadosť o peňažný príspevok na kompenzáciu, ktorou maloletý žalobca v zastúpení svojim zákonným zástupcom - matkou, žiadal o peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla (ďalej len „OMV“). Spolu so žiadosťou bola predložená Obchodná ponuka - Číslo : 70335003-10-17305 na predaj motorového vozidla Renault Espace 2,0 dCi Celsium za sumu 30 090,- €. vypracovaná predávajúcim spol. Kestler, spol. s.r.o., Bratislava, ako aj ďalšie doklady (daňové priznania rodičov žalobcu /žiadateľa/, rozhodnutie o prijatí do školy žalobcu). Spis tiež obsahoval: 1/ Komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Číslo: BA/2010/80948/42-43/LK zo dňa 14.02.2011, ktorým bola určená miera funkčnej poruchy žalobcu 80 % a zároveň týmto posudkom bola navrhnutá ako kompenzácia (mimo iných) kúpa OMV bez automatickej prevodovky, a to formou peňažného príspevku, 2/ výpočtový list peňažného príspevku na kúpu OMV zo dňa 11.03.2011 na sumu 6 638,79 €, 3/ rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Číslo: B3/2011/1216/1/DJU zo dňa 14.03.2011 o priznaní peňažného príspevku na kúpu OMV vo výške 6 638,79 €, 4/ žiadosť zákonnej zástupkyne žalobcu zo dňa 06.06.2011 o predĺženie lehoty na kúpu OMV, 5/ výpis zo živnostenského registra R. O. - R. spolu s internetovým výpisom ponúkaných služieb týmto podnikateľom. Dňa 02.09.2011 boli prvostupňovému správneému orgánu doručené: overená kópia osvedčenia o evidencii vozidla Renault Espace - vlastník žalobca, príjmový pokladničný doklad vystavený spol. R. O. - R. zo dňa 24.05.2011 na sumu 18 000,- €, kúpnopredajná zmluva uzatvorená dňa 23.05.2011 medzi predávajúcim Y. U. a kupujúcimi U. B. a R. B. na kúpu OMV Renault Espace za kúpnu cenu 18 000,- €, sprostredkovateľ predaja Autonova. Následne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava rozhodnutím zo dňa 27.06.2012 uložil žalobcovi povinnosť vrátiť poskytnutý peňažný príspevok na kúpu OMV v plnej výške. V dôsledku žalobcom podanej žaloby voči tomuto rozhodnutiu vo veci už konal tento správny súd, ktorý rozsudkom č. k. 5S/213/213-55 zo dňa 03.11.2015 (právoplatný dňa 26.01.2016) napadnuté rozhodnutie správneho orgánu zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e) OSP a vec vrátil správneému orgánu na ďalšie konanie.

3. Prvostupňový správny orgán - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava svojim rozhodnutím Číslo: B3/OPPnKŤZPaPČ/PPK BAI a III/SOC/2016/36604/1/SIS zo dňa 18.02.2016 v zmysle § 34 ods. 9, ods. 10, § 41 ods. 9, § 58 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. uložil fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím - maloletému U. B. (žalobca) v zastúpení zákonným zástupcom - matkou, povinnosť vrátiť peňažný príspevok na kúpu OMV, ktorý bol poskytnutý rozhodnutím číslo B3/2011/12126/1DJU zo dňa 14.03.2011 na základe dokladu o cene OMV, v sume 6 638,79 €, dôvodiac tým, že po vykonaní následnej finančnej kontroly bolo zistené, že žiadateľ príspevku nespĺnil podmienku uvedenú v § 34 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., a teda nekúpil OMV od osoby, ktorej predmetom činnosti je kúpa, predaj, distribúcia alebo úprava osobného motorového vozidla a nespĺnením tejto podmienky mu vznikla povinnosť vrátiť celý poskytnutý peňažný príspevok.

4. V dôsledku žalobcom podaného odvolania vo veci rozhodol žalovaný rozhodnutím Č. j.: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2016/4604/JH zo dňa 01.06.2016 tak, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu zmenil v časti jeho výroku tak, že podľa § 34 ods. 9, 10 a § 48 zákona č. 447/2008 Z. z. sa ukladá mal. B. U., nar. XX.XX.XXXX v zákonnom zastúpení matkou, B. Y., nar. XX.XX.XXXX povinnosť vrátiť peňažný príspevok na kúpu OMV poskytnutý na základe právoplatného rozhodnutia číslo B3/2011/12126/1DJU zo dňa 14.03.2011 v celkovej sume 6 638,79 €, najneskôr do 8 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že maloletému U. B. (žalobca - žiadateľ príspevku) bol rozhodnutím zo dňa 14.03.2011 priznaný peňažný príspevok na kúpu OMV vo výške 6

638,79 €. Poskytnutím peňažného príspevku vznikla žalobcovi povinnosť kúpiť OMV v lehote do troch mesiacov od poskytnutia príspevku, a to od oprávnenej osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia osobných motorových vozidiel. Potom OMV nebolo možné žiadnym spôsobom zakúpiť od fyzickej osoby, teda od občana, ktorý nemal živnostenské oprávnenie. Ako podklad pre vyrátanie a priznanie výšky príspevku slúžil zákonným zástupcom žalobcu predložený doklad - predfaktúra, resp. obchodná ponuka, ktorá bola vydaná oprávnenou osobou - špecializovaným predajcom osobných motorových vozidiel značky Renault. Z dokladov predložených zákonným zástupcom žalobcu obsiahnutých v spise bolo zistené, že predmetom kúpy bolo OMV zn. Renault Espace 2,0 DCi v sume 18 000,- €, ktoré bolo zakúpené od predávajúceho - p. U. Y., fyzická osoba, ktorá nebola oprávnenou osobou. Predmetná kúpa bola sprostredkovaná spoločnosťou R., R. O., X.. Potom takto zakúpené OMV bolo zakúpené v rozpore so zákonom č. 477/2008 Z. z., peňažný príspevok bol poskytnutý neoprávnené a v zmysle § 48 zákona č. 447/2008 Z. z. bola povinnosť tento príspevok vrátiť v plnej poskytnutej výške.

6. Žalovaný tiež uviedol, že OMV bolo zakúpené dňa 23.05.2011 a zákonná lehota na predloženie dokladu o kúpe OMV bola do 31.05.2011, avšak doklad o kúpe bol predložený správne mu orgánu až dňa 02.09.2011, čím zákonný zástupca žalobcu nesplnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 57 písm. i) zákona č. 477/2008 Z. z. Zároveň žalovaný konštatoval, že nesplnenie tejto povinnosti nemalo vplyv na uloženie povinnosti vrátiť poskytnutý peňažný príspevok. Dôvodom na uloženie povinnosti vrátiť poskytnutý peňažný príspevok bola skutočnosť, že OMV bolo zakúpené od fyzickej osoby Y. U., cez sprostredkovateľa. Zároveň bolo odôvodnené aj tým, že zákonný zástupca žalobcu nežiadal konajúci správny orgán o pomoc a poučenie a postup pri kúpe OMV so správnym orgánom nekonzultoval.

7. V prejednávanej veci správny súd zdôraznil, že základným účelom zákona č. 477/2008 Z. z. je formou poskytovania rôznych peňažných príspevkov uľahčiť život ťažko zdravotne postihnutým občanom. V danom prípade je nepochybné, že žalobca (žiadateľ príspevku) je ťažko zdravotne postihnutý a na účel zjednodušenia jeho prepravy do školy (spolu s taktiež postihnutým bratom dvojčaťom - R.) mu bola vypracovaným komplexným posudkom prvostupňového správneho orgánu navrhnutá ako kompenzácia kúpa OMV a schválený peňažný príspevok vo výške 6 638,79 €. Tento účel bol konaním žalobcu (jeho zákonnej zástupkyne) naplnený, nakoľko došlo ku kúpe OMV, (rovnakej značky a typu, na aký bol mu peňažný príspevok schválený) slúžiaceho na kompenzáciu postihnutia žalobcu, t.j. stanovený účel príspevku bol zachovaný. Zákonný zástupca žalobcu pre účel rozhodovania o poskytnutí peňažného príspevku predložil správne mu orgánu cenovú ponuku spol. Kestler, s.r.o., (autorizovaného predajcu vozidiel Renault) na kúpnu cenu OMV 30 090,- €. Kúpa OMV sa uskutočnila v riadnom autobazári, pričom je možné sa dôvodne domnievať, že autobazár je vo všeobecnosti občanmi vnímaný ako práve taký špecializovaný podnik, ktorý sa zaoberá predajom motorových vozidiel. Potom zákonná zástupkyňa žalobcu bez ďalšieho upozornenia zo strany zamestnancov tohto autobazáru nemohla predpokladať, že predmetné motorové vozidlo (Renault Espace) autobazárom ponúkané na predaj nepredáva, ale jeho predaj len sprostredkúva. Z internetového opisu služieb ponúkaných podnikateľom R. O. - R. nachádzajúceho sa v administratívnom spise vyplýva, že tento autobazár uskutočňuje aj predaj motorových vozidiel. Je preto dôvodné sa domnievať, a to aj s poukazom na obmedzený časový priestor (3 mesiace od schválenia príspevku - rozhodnutie zo dňa 14.03.2011) použitia peňažného príspevku pre nadobudnutie zodpovedajúceho OMV pristúpila zákonná zástupkyňa žalobcu k uzatvoreniu predmetnej kúpnej zmluvy, kde autobazár AUTONOVA vystupoval v pozícii sprostredkovateľa predaja, a nie ako predávajúci. Správne orgány v priebehu správneho konania nijako neskúmali skutočnosti ohľadom kúpy OMV, t. j. či zákonná zástupkyňa žalobcu vedela alebo mohla vedieť, kto je skutočným predávajúcim daného vozidla, či nebola pred kúpou uvedená zo strany autobazáru do omylu v tejto otázke a či mala vytvorený dostatočný časový priestor na prípadnú konzultáciu vzniknutej situácie s pracovníkmi správneho orgánu.

8. V prípade, ak by sa potvrdila skutočnosť o omyle zákonnej zástupkyne žalobcu pred daním jej na podpis kúpnej zmluvy predmetného OMV, bolo by podľa názoru správneho súdu v rozpore s dobrými mravmi domáhať sa vrátenia poskytnutého peňažného príspevku v celej výške (výška príspevku bola vypočítaná z ceny OMV - 30 090,- € v zmysle predloženej cenovej ponuky, avšak kúpna cena vozidla

bola napokon len 18 000,- €).

9. Skutočnosti predchádzajúce uzatvoreniu kúpnej zmluvy však neboli predmetom zisťovania správnych orgánov, a preto námietka nedostatočne zisteného skutkového stavu veci je podľa správneho súdu dôvodná.

10. Ostatným vzneseným žalobným námietkam správny súd neprisvedčil. K žalobcom namietanej nezákonnosti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu zo dňa 18.02.2016, správny súd uviedol, že po vzhladnutí originálu tohto rozhodnutia nachádzajúceho sa v administratívnom spise spolu s originálom doručky, ktorým bolo rozhodnutie doručované adresátovi - zákonnej zástupkyni žalobcu (zastupovala ho v celom správnom konaní) nezistil žiadne pochybenie pri jeho doručovaní. Rozhodnutie bolo riadne doručované doručenkou do vlastných rúk označenému adresátovi, ktorý si zjavne rozhodnutie dňa 02.03.2016 osobne prevzal. Námietku vady v konaní orgánov verejnej moci v správnom konaní - prekludovanie práva žalovaného na vrátenie poskytnutého peňažného príspevku (§ 48 zákona č. 477/2008 Z. z.), taktiež vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže právo na vrátenie poskytnutého peňažného príspevku zaniká uplynutím subjektívnej 3 ročnej lehoty viažucej sa na moment zistenia správneho orgánu o skutočnosti neprávom alebo vo vyššej sume vyplatenom peňažnom príspevku a najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa peňažný príspevok na kompenzáciu vyplatil. V danom prípade, správny orgán zistil skutočnosti, ktoré ho odôvodňovali prijať záver o uložení povinnosti žalobcovi vrátiť poskytnutý peňažný príspevok na základe žalobcom predloženej kúpnej zmluvy OMV (uzatvorená dňa 23.05.2011 medzi predávajúcim Y. U. a kupujúcimi U. B. a R. B. na kúpu OMV Renault Espace za kúpnu cenu 18 000,- €, sprostredkovateľ predaja R. O. - R.), ktorá mu bola žalobcom doručená dňa 02.09.2011. Potom prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie o povinnosti vrátiť poskytnutý peňažný príspevok už dňa 27.06.2012, toto rozhodnutie bolo v dôsledku rozhodnutia tamojšieho správneho súdu (rozsudok č. k. 5S/213/2013-55 zo dňa 03.11.2015, právoplatný dňa 26.01.2016) zrušené a vec bola vrátená správne mu orgánu na opätovné konanie a správny orgán vo veci opäť rozhodol preskúmaným rozhodnutím zo dňa 18.02.2016, z čoho vyplýva zachovanie prekluzívnej lehoty (tak 3 ročnej, ako aj 10 ročnej) na vydanie rozhodnutia o povinnosti vrátiť poskytnutý peňažný príspevok.

11. V žalobe namietaný nesprávny výklad ust. § 34 ods. 9 zákona č. 477/2008 Z. z. žalovaným z hľadiska povinnosti kúpiť OMV, na ktoré bol poskytnutý žalovaným peňažný príspevok iba od osôb (obchodnej spoločnosti, resp. fyzickej osoby živnostníka podnikateľa), ktoré majú ako predmet podnikania uvedenú činnosť - výroba, predaj, distribúcia alebo úprava OMV podľa správneho súdu nebol dôvodný. Je zrejmé, že osoba zaoberajúca sa výrobou, predajom, distribúciou a úpravou OMV musí mať takúto činnosť aj zapísanú v obchodnom registri, resp. živnostenskom registri. Nie je potrebné, aby predajca OMV kumulatívne spĺňal všetky zákonom stanovené činnosti - predmet podnikania, ale stačí ak bude spĺňať len niektorú z nich. Zákonodarca môže taktiež stanoviť podmienky pre využitie poskytnutého peňažného príspevku na kúpu OMV a správny súd mal za to, že v tomto prípade zákonodarca stanovením takejto podmienky sledoval záujem ochrany osôb, ktorým bol príspevok poskytnutý, nakoľko je predpoklad, že práve takýto predajca bude mať vytvorené zodpovedajúce podmienky predaja OMV, ich servis a poskytovať a aj by mal bezproblémovjšie plniť stanovené záruky za prípadné vady predaných OMV.

12. Nakoľko žalobca v podanej žalobe nijako bližšie neupresnil, aké poučenia zo strany konajúcich správnych orgánov mu mali byť v priebehu správneho konania poskytnuté, správny súd sa k tejto námietke nevyjadril a považoval ju za formálne vznesenú.

13. Na základe zistených skutočností správny súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo potrebné zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. e) SSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom bude viazaný vysloveným právnym záverom súdu (§ 191 ods. 6 SSP) a bude jeho povinnosťou vo veci opätovne konať a po náležitom zistení skutkového stavu veci vydať nové rozhodnutie.

14. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 1 SSP tak, že

vzhľadom na úspech v konaní bol žalobcovi tento nárok priznaný v plnom rozsahu, pričom podľa § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

II.

Kasačná sťažnosť

15. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol v nej, že peňažné príspevky na kompenzáciu v zmysle zák. č. 447/2008 Z.z. sú podľa charakteru nároku fakultatívnymi dávkami, čo znamená, že na ich priznanie neexistuje právny nárok. Dôvod uplatnenia a priznania nároku sa posudzuje na základe konania, ktoré sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby a len za splnenia všetkých zákonom stanovených podmienok možno fyzickej osobe s ŤZP peňažný príspevok na kompenzáciu poskytnúť.

16. Peňažný príspevok na kúpu OMV bol rozhodnutím číslo B3/2011/12126/1/DJU zo dňa 14.03.2011 priznaný vo výške 6.638,79 € na základe predloženého dokladu, t.j. predfaktúry, resp. obchodnej ponuky vydané oprávnenou osobou, ktorej predmetom činnosti je predaj OMV, teda od špecializovaného predajcu OMV značky Renault, a tým za splnenia všetkých zákonom stanovených podmienok platných v čase rozhodovania. V prípade, že by žalobca v čase doloženia podkladov pre priznanie žiadaneho peňažného príspevku na kúpu OMV, doložil predmetnú spornú kúpnopredajnú zmluvu uzatvorenú medzi predávajúcim U. Y. a B.Ň. Y., zákonným zástupcom maloletého, ktorej predmetom kúpy bolo OMV Renault Espace 2,0 DCi, v celkovej sume 18.000,- €, vystavenú dňa 23.05.2011 - keď kúpna cena bola vyplatená v zmysle bodu 4 predmetnej zmluvy predávajúcemu pánovi U. Y. a príjmový pokladničný doklad v celkovej sume 18.000,- € zo dňa 24.05.2011 vystavený spoločnosťou R., R. O., X. - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny by postupoval v zmysle platných právnych predpisov a peňažný príspevok na základe takýchto predložených dokladov nepriznal. Teda situáciu uvádzanú krajským súdom, že bolo potrebné skúmať, či nebola zákonná zástupkyňa žalobcu uvedená pred kúpou zo strany autobazáru do omylu, by za daných okolností nenastala.

17. Zo spisovej dokumentácie je zjavné, že žalobcovi boli počas prvostupňového správneho konania v rámci priznania peňažného príspevku na kúpu OMV poskytované informácie, aké dôsledky môže mať preňho nesplnenie procesnej povinnosti, teda nedoloženie úplných a správnych dokladov, ktoré sa stávajú podkladom pre priznanie žiadaneho peňažného príspevku na kompenzáciu a výsledkom tejto súčinnosti bolo rozhodnutie o priznaní peňažného príspevku na kompenzáciu.

18. Svojoľná zmena predávajúceho subjektu, a to z autorizovaného predajcu OMV Renault na autobazár bez potreby konzultácie s prvostupňovým správnym orgánom viedla žalobcu k nedodržaniu platných právnych predpisov a nežiaducej situácii, t.j. povinnosti vrátiť poskytnutý peňažný príspevok na kúpu OMV. Zároveň uviedol, že prvostupňový správny orgán nemal možnosť žiadnym spôsobom napomôcť žalobcovi, aby pre neznalosť zákona neutrpel ujmu v konaní, pretože vo fáze procesného konania, kedy si poukázanými finančnými prostriedkami zabezpečoval kúpu OMV, nebol žiadnym spôsobom súčinný s prvostupňovým správnym orgánom, ktorý o uvedenej zmene nemal žiadne informácie, čím sa žalobca sám vystavil vlastnému riziku, že pre svojoľné konanie a neznalosť zákona utrpel ujmu v konaní. Prvostupňový správny orgán preto nemohol ani skúmať, či žalobca prišiel pred kúpou zo strany autobazáru do omylu. Žalovaný dodal, že splnenie účelu peňažného príspevku nemôže považovať za vyšší princíp ako dodržanie základných pravidiel všetkých právnych predpisov, pretože práve správne orgány musia vždy dbať o to, aby ich postup bol v súlade s týmito základnými pravidlami.

19. Žalovaný ako správny orgán dodržiava procesnoprávne normy a zabezpečuje, aby výsledkom správneho konania bolo zákonné rozhodnutie správneho orgánu vydané na základe a v súlade s konkrétnymi hmotnoprávnymi normami, ako i rovnako zodpovedá za účelové, cieľavedomé a

hospodárne vynakladanie finančných prostriedkov štátu. Je viazaný Ústavou SR a zákonmi a dbá na ich dodržiavanie a presadzovanie. Aj z tohto dôvodu sa žalovaný nestotožnil s odôvodnením krajského súdu a podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutie súdu bolo vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Pre priznanie, ako i pre poskytnutie žiadaného peňažného príspevku je potrebné, aby boli účastníkom konania, t.j. žalobcom splnené taxatívne stanovené podmienky zákona o peňažných príspevkoch. Nie je možné, aby jednotlivé ustanovenia zák. č. 447/2008 Z.z. boli rozlične prispôsobované a v praxi presadzované.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. decembra 2018, č.k. 6S/148/2016-51, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je opodstatnená.

24. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 29. júla 2020 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

25. Podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

26. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

27. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

28. Podľa § 34 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z. peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla alebo na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

29. Podľa § 34 ods. 10 zák. č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná kúpiť osobné motorové vozidlo do troch mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak osobné motorové vozidlo nemožno kúpiť alebo upraviť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

30. Podľa § 34 ods. 14 zák. č. 447/2008 Z.z., ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, nesplní záväzok uvedený v odsekoch 10 a 12, je povinná vrátiť tento peňažný príspevok.

31. Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

32. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

33. Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

34. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

35. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým v rámci administratívneho konania konečným spôsobom rozhodol o povinnosti žalobcu vrátiť peňažný príspevok na kúpu OMV v sume 6.638,79 €, ktorý mu bol poskytnutý rozhodnutím č. B3/2011/12126/1DJU zo dňa 14.03.2011, nakoľko OMV bolo zakúpené od fyzickej osoby prostredníctvom sprostredkovateľa a nie od osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

36. S právnym záverom krajského súdu sa kasačný súd stotožnil vychádzajúc zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, a preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať.

37. Medzi účastníkmi konania nebola sporná medicínska otázka, spornou bola skutočnosť, či je žalovaný oprávnený žiadať vrátenie poskytnutého peňažného príspevku na kúpu OMV z dôvodu, že OMV bolo zakúpené od fyzickej osoby prostredníctvom sprostredkovateľa.

38. Z podkladov súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj kompletný administratívny spis žalovaného správneho orgánu, vrátane prvostupňového, je zrejmé, že žalobca v zastúpení zákonným zástupcom požiadal o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu OMV a zároveň predložil obchodnú ponuku č. 70335003-10-17305 na predaj motorového vozidla Renault Espace 2,0 dCi Celsium za sumu 30.090,- € vypracovanú predávajúcim Kestler, spol. s.r.o. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava rozhodnutím č. B3/2011/1216/1/DJU zo dňa 14.03.2011 priznal žalobcovi peňažný príspevok na kúpu OMV vo výške 6.638,79 €. Žalobca dňa 02.09.2011 doručil prvostupňovému správne orgánu overenú kópiu osvedčenia o evidencii vozidla Renault Espace - vlastníka žalobca, príjmový pokladničný doklad vystavený R. O. - R. zo dňa 24.05.2011 na sumu 18.000,- € a kúpnopredajnú zmluvu uzatvorenú dňa 23.05.2011 medzi predávajúcim Y. U. a kupujúcimi U. B. a R. B. na kúpu OMV Renault Espace za kúpnu cenu 18.000,- €, sprostredkovateľ predaja Autonova.

39. Z uvedeného vyplýva, že žalobca k žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu OMV predložil ponuku na predaj motorového vozidla Renault Espace 2,0 dCi Celsium za sumu 30.090,- € vypracovanú predávajúcim Kestler, spol. s.r.o. a následne vozidlo zakúpil od predávajúceho - fyzickej osoby prostredníctvom sprostredkovateľa za kúpnu cenu 18.000,- €. Žalobcovi poskytnutím peňažného príspevku vznikla povinnosť kúpiť OMV v lehote do troch mesiacov od poskytnutia príspevku, a to od oprávnenej osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia OMV, pričom toto OMV

kúpil od fyzickej osoby, ktorá predmet činnosti nemala výrobu, predaj a distribúciu OMV.

40. S poukazom na okolnosti predmetnej veci aj podľa názoru kasačného súdu bolo nutné prihliadnuť v tomto prípade aj na samotné správanie žalobcu, respektíve správanie jeho zákonnej zástupkyne, keď z preložených dokumentov vyplýva, že toto zjavne nevykazovalo žiadne znaky nedobromyseľného konania voči správne orgánu a ktoré by bolo možné sankcionovať vo forme uloženia povinnosti vrátiť peňažný príspevok. Je evidentné, že konanie zákonnej zástupkyne (i keď zmätočné, čo možno odôvodniť nedostatkom jej právneho vedomia) smerovalo výlučne ku kúpe OMV.

41. Navyše zákon vymenúva taxatívne dôvody, pre ktoré je možné k vráteniu peňažného príspevku na kúpu OMV pristúpiť. K napadnutému rozhodnutiu žalovaného kasačný súd uvádza, že podľa § 34 ods. 10 zák. č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná kúpiť osobné motorové vozidlo do troch mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak osobné motorové vozidlo nemožno kúpiť alebo upraviť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel. Z uvedeného zákonného ustanovenia - aj na základe ktorého žalovaný uložil žalobcovi povinnosť vrátiť finančný príspevok - vyplýva len povinnosť kúpiť OMV v zákonom stanovenej lehote, a to buď kúpiť OMV do troch mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu OMV, alebo v lehote šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak OMV nemožno kúpiť alebo upraviť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel. Z predmetného ustanovenia povinnosť kúpiť OMV iba od osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava OMV nevyplýva, keď táto povinnosť je zakotvená v ods. 9 uvedeného ustanovenia, pričom porušenie povinnosti uloženej týmto odsekom nenaplnia žiaden z taxatívnych dôvodov, pre ktoré je možné k vráteniu peňažného príspevku na kúpu OMV pristúpiť. Za stavu, že v danom prípade kúpou OMV od fyzickej osoby žalobca nenaplnil nesplnenie záväzku v zmysle § 34 ods. 10 zák. č. 447/2008 Z.z., nemožno aplikovať ustanovenie § 34 ods. 14 zák. č. 447/2008 Z.z.

42. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa kasačný súd stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom a po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj rozhodnutia žalovaného, dospel k zhodnému záveru ako krajský súd, resp. jeho závery doplnil o nové zistenia. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd rozhodnutie krajského súdu za vecne správne. Preto rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú zamietol.

43. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov konania na kasačnom súde nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v rámci kasačného konania nevznikli.

44. Tento rozsudok kasačného súdu bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.